

ACC. NR. 2371.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: Helga Persson
 Härad: ONSJÖ Adress: Öslöv
 Socken: BOSARP Berättat av: fl. personer.
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

Uppteckningen rör

Eldsvådan i Öslövs by 1859.

1-7

Heltröskan i Ölöfs by vid sommardagen 1859.

Vid sommardagen 1859 var en dag, som de därrean de invånarna i Ölöfs by & skulle glömma och som de få kvarvarande ämnade ha i ett oförglömligt minne, varpå händelsen ämnade följande genom en lång berättelse. Händelsen var en stor eldsvåda, som ödelade hela Ölöfs med undantag av klostergården och ett hus.

Vid sommaraftonen hade firats under sedvanliga former med lek och glädje. Hos värdinnan Petter som på kl. 9 hade resejulle firats, ty där hade höjarna före vid sommar en loyfangs blivit sedd och den sedvanliga resningstranen upphängda. De ar gennarna, som varit betydligt vid arbetet, varit inbjudna och det hade varit firat och gånna.

Vid sommardagen ingick värdeligen med utläsande lekken, men med vinande åttan, som bidrog till att göra allt varit som förut. Det var sådant många samma dag och enligt gammal sed utgingo de flesta i kyrkan, varför kyrkan och högmessan var i det värdaste fallet som.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV 1

Heltröskan i
Ölöfs by vid
sommardagen
1859.

2371

2371

Vid sommaraftonen.

2/ Plökligt då predikan på julaften som hörs som någon rusande in i kyrkan och ropade: "Elden är lös!"

Från den kyrkan hade man i predikan och bland folk. Det som i gamla församlingen hörde att det var i kyrkan det brann, uppstod panik. Alla rusade på öppen, innan läraren hann klargöra att det var i Öslöps by den röde mannen gickade. När man kom ut ur kyrkan blev man ensid på det ^{områ} klara var eldbranden fanns. Våldiga rökmassor bestände upp från kyrkan och alla skyndade sig för att rädda sig, som rätter kunde. Den del av kyrkan hade smittat ut och ingen visste när branden blev övertänd, så om det brände. Den gamla kyrkan låg bakom prästgården ända nere vid läven, därför antändes det var ganska långt och det var det som så bra utstod över kyrkan, innan man kom upp till den nysvände kyrkbacken.

De gamla ha berättat, att kyrkans skuggor som var präst i församlingen rusade ut med prästskapen på och skyndade sig till brandplatsen med

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Elden upptäcktes
Panik i kyrkan

2

2371

3

2371

3/ Komma gladvarande från den stäcka vinden.

När de kommit upp på den monumenta kyrk-
klocken, sa de, att elden i Julehuset, Antonsens
gård, som lag länge väntade i kyrkan, och i den stäcka
västliga stormen hade den redan hunnit sprida sig
till de närmast intill liggande gårdarna och in-
om kyrkkyrkans kunnat hem hade elden antänd
vänta hela kyrkan.

Också var kringlyggnat halmtäckta gårdar,
och inom en halvtimme var allt ett flammor-
de bal.

Det brände och dånade, säger de gamla, som var
med, och gråtarna flög länge vägen.
För berättade, att när folkets från Kärrö var på
hemväg från högmässan i Slekens kyrka, (ungefär
på 1 mils avstånd) kommit förbrända eller glöden.
De hastigt flög och lade sig på ryggen, och
det var stora andan var eldsvådan var. Antagligen
fanns där mycket stora skogar i Kärrö på denna
tid så, att elden var slagen.

De väldiga röken och klänningarna i kyrk-
klockan gjorde ett mycket fukt som kunnat, men
de kunde icke släcka. Skriv endast på denna sida! mycket.

Antonsens flö.
från Kärrö.

Släckningen.

4.

2371

Trälarnas
gäddspunta
räddar kloshans
gård.

4/ Endast ett litet var vidande, att det kunde vara
en del av det löse man lyckats få ut, som
av bara helheten.

På denna tid fanns räkna effektiva brandvägen
eller spunta inom socknen, men den hade ej varit
helt ny och stämde mycket på rättentidningen var
ringar.

Centra Hönstammen i byn och Hönstammen
skat löde om byn fanns tillräckligt rättent.

Trälarnas gäddspunta kom efter en stund, men
då fanns centras kloshansgård och ett hus mitt
för denna som ej var utvändigt. Dessa byn ej direkt
i vindriktningen, därför fanns det lite risk att
rädda dem.

Spuntan försökte rädda kloshansgård, men flera
tekniska gånge fattade sig, och genom ett in-
tekniskt räddningsarbete lyckades man rädda den.

Ena kloshans, som kloshansman kallades, var
en skicklig rövare och enligt tiden, vid 17-18
år. 18 år gammal utlyste på den till gårdens tvärs
de lilla. Dessa togs upp och bespades i Hönst-
ammen, samt drogs därefter som brandregel
över taken och på så sätt räddades kloshansgård i Öst.

5.

2371

5/ jagt sig fien den rickesamma onnan sinabö
han län stas del jämförda
Det medta av lördens flyttades ut, men när den värd
jaren var över, kunde hantoi Fredrik Ebericson Wallen
flytta in sitt behag under samma tak, vilken ing
en av byns andra dödar kunde.

När den värdt jaren var över i Kloekauguden, skyn-
bade spanten till hans väge jämtännter Petterum
jå ad rätta dems värdt låglänge, som dess
lätthe ej var under tak, värfu dems jämt Kloeka-
regiden och ett hus lillhörs en person, som lätto som
berg, var det enda som var kvar av hela den tätbe-
byggta byn. Vännde länge blev flytted när gårdens
återupplbyggdes och ännu här den viltensvöld som
eldsvåden, därigenom att väge av horeviktets
bejälhus äro evotta. Då den lillhörs mitte hem har
jag ej är seto märken.

Snalles stado fjärdtrå bara skovhens höre av
byn när midnattsdagens sol gick ned och det
var en kammr byn, som stritto, i den förens så lönliga
byn.

Ännu berättat de gamla, vilken vägling var det var,
när de luvissa familjerna fruga omkring vid
sina stövalar hem och öhto efter något behag

Stenstaden
av byn.

6.

2371

6/ som rättats under förtärligheten. Utland fanns
de några som blivit förtärliga till en del, men i kris-
ten på alla ting de fåga nyttan av vad de kunna.
Såunda ha vi ännu kvar en helstapelflaska
med vintertlagen bals, som fanns kiffad bland
spilleman och som hon sedan förtärligt kaffe-
börre i.

Detta intes människolig spelades på vil till-
skuren den lyftliga omständigheterna till olyckan
hände på dagen, såsom blev en del besträffa
brända, ty man brukade säga in dessa på middagen
och besträffa dem inna till vid mörkret.

Det var också många på eftermiddagen vid fulla
saker, som gingo förtärligt. Det fanns mycket både
av rött och blått och huggad minn om de som
omt bondkultur, som förtärligt och g. kunde utifrån.

De konstverkare, som blev kvar vid besträffa, var
Johannes Anderson, hos vilken elden brände, Per Nilsson,
Per Nilsson, Johannes, Mattsson, Per Nilsson, Aug-
de Olsson, Jakob, Kellerman, Tuve Olsson och Per Nilsson.
Bland husägarna var målarenämbet Theander, hand-
landen Axel Persson, spelmannen Anders Gäransson,

Förtärligheten

De kvarvarande.
Denne uppgift
har jag fått av
Anders Persson.

7/ Kusanen och skolsvästaren Ola Westa och arbetaren

Olof Wällev.

Iren Persson, Johans Kallstämman, Per Nilsson och Per
Persson flyttade ut sina gjärde, på byn av sig så fast-
belaggt om.

När den fjärta tillvallen nu blev försäkt man
gå klackad om han eldröden upphömmid. Orsaken
blev aldrig fullt utredd, men den yngre Iren var
att en vaktpojke vid namn Per, som tjänade hos
Johannes Andersson, hade satt sig i jakten för
att slippa vaktjägen. Han lär nämligen ha sagt,
att han skulle "sva" jänkarna på jägen, så de slut-
te gå längre för att flytta sig.

Det var dock omöjligt att på någon bekännelse ut-
komma, men missstänkarna ha alltid vilat på
Iren. På blev en talvåning pojke genom ahymne
eller oförklarad rökande till olycka, om än det aldrig
blev någon ordentlig utredning av saken och pojken
gick aldrig något skuff.

När han blev vuxen råkade han utsläpas möjligen
till Amerikas. Begiven sjöbarnad.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Se utflykts-
gjärden.

7.

Orsaken till
eldsvådan.